

I
NIEUWE HEMELINGEN 7

De laatste hemeling	9
Mijn hemeling	10
De vollemaan	11
De ongeziene engel	12
Een engel worden	13
Een droom	14
Wat je zei	15
Herinneringen	16
1. Longkanker	16
2. Mijn moeders	17
3. Sportdag	18
4. Dag moeder	19
5. Pamel	20
Het avondmaal	21
1. Moeder en vader	21
2. Drie dochters	22
3. Mijn vriend	23
4. Het onbekende	24
De Matthäus Passion	25
Liedje van de zee	26
Het beloofde land	27
O	28
Mijn hemelingen	29

II
HET HUIS WAAR ALLES VERDWIJNT

Het verdwijnen	33
Het huis dat alles weet	34
Vis in onze handen	35
Schaduwvlokken	36
Het koude huis	37
Huis	38
De voordeur	39
De ergste kamer	40
Het dakraam	41
De stoel	42
Het huis bewaarde	43
De driepikkel	44
Het huis ten slotte	45

Onbekommerd	46
Het weggaan	47
Vluchtwegen	48
Het plein	49
Als je weggaat	50
Sokjes	51

III

LAATSTE METERS	53
----------------	----

Een goed voornemen	55
Arena	56
De sleutel	57
Oefeningen in sterven	58
1. Wit blad	58
2. Het nadert	59
3. De Styx	60
Moeder en de dood	61
1.	61
2.	62
De sierkers	63
Brieven van Helena en Marcello (1912)	
1. Liefste Helena,	64
2. Liefste Marcello,	65
3. Liefste Helena,	66
4. Beste Marcello,	67
5. Lieve Helena,	68
De verlossing	69
Doodjedood	70
1.	70
2.	71
3.	72
Vraagje	73
Bank	74
Het dode kind	75

I

NIEUWE HEMELINGEN

DE LAATSTE HEMELING

Toen de einder zich sloot en de laatste hemeling
tussen een hemelplooi beschutting vond,
begonnen de wolken die zich opgestapeld hadden,
tegen elkaar op te boksen. Bliksem en donder
deden hun ding, tot de regen een huivering

door mijn lichaam dreef. En ik waande me alleen,
achtergebleven, afgesneden van het licht.
De hemeling die me jarenlang begeleidde, scheen
als een zon die me verwarmde, maar die me nu
verbrandde tot ik verdween in zijn schittering.

Alles zoog inkt in zich op. Een zwarte hand woog
op de plek waar ooit een veer was neergestreken
maar vond in mijn jichtige vingers geen leven meer.
Wat ze wilden schrijven haperde, leek de trede
naar het papier niet te wagen, bleef verleden.

Ik smeekte mijn engel om terug te komen en
het licht van zijn ontstaan over me heen te gieten.
Ik hoorde: *Onze wegen zijn allang gescheiden,
ik kon je niet langer beschermen tegen jezelf.
Voortaan zal je alleen moeten genieten en lijden.*

MIJN HEMELING

Ik lag uitgeteld in het hoge gras,
een zwarte vogel vloog rakelings over
me heen. Ik trachtte te bewegen maar
mijn benen wilden niet mee en mijn
armen lagen levenloos naast me neer.

Je bent te hoog gevlogen, fluisterde
een stem mij toe en ik herkende mijn
hemeling. Hij was al zo lang van me
vervreemd en ik durfde hem enkel te
vragen of hij me verder wilde dragen.

Naar een plek waar ik rustig afscheid
kon nemen van de dingen. Er is
geen tijd meer zei mijn hemeling. Het
moet hier. Herbeginnen kunnen we
niet meer. Je hebt allang genoeg geleden.

Niets flitste voorbij, geen beelden die
mijn leven samenbalden in een ogenblik.
Alleen haar hoorde ik snikken in de nacht.
En toen viel ik stil in de armen van mijn
hemeling die mij naar de ijlte bracht.

DE VOLLEMAAN

De nacht bouwt zijn ijskastelen op.
Achter de holle ogen van de ramen
schuift de vollemaan haar gelige licht.

Daar ligt je ranke lijf, naakt en broos,
en ik heb in jou gewoond, een roos
in de verglaasde hals van een vaas.

Toen de maan je aangezicht bescheen,
heel even maar, streek een machtige
schaduw, een zwarte raaf, over je heen.

Mijn hand gleed weg in dat silhouet,
verkrampde toen ze krijsend verdween.
Maar we klampten ons vast aan het bed.

En ik wist dat ik je lief zou hebben
hoe zwaar ook de weg die wij gaan.
Achter de ramen schuift de vollemaan.

DE ONGEZIENE ENGEL

voor Warre

Hij is een trotse blonde engel met warrig haar
en ogen waarin de zon zijn olijkste lied
had gezongen en de maan haar maanzieke zang.
Hij is jongen en meisje, het kwadraat van verdriet.
En wij kennen hem niet.

In zijn hoofd dreunen de cohorten af en aan,
ze slaan hun slag of trekken zich al bloedend terug.
Soms krijgt hij een bajonet in zijn borst, een dolk
in zijn rug, en rukt hij een wolk uit het verschiet.
En wij kennen hem niet.

De stilte waarin vrede gedijs zit soms in
zijn vleugels die hij innig om me heen spreidt
als hij me weerziet, na een lange tijd. Maar strijd
is nooit ver weg en verder reikt zijn stilte niet.
En wij kennen hem niet.

Soms slaat hij zijn pennen in zichzelf en wil dood,
omdat hij denkt dat hij geen engel is, veeleer
een groot stuk ongeluk en niemand die dat ziet.
Als leek hij uitgewist op het canvas waarop
hij ooit de liefste ongeziene engel was.

EEN ENGEL WORDEN

voor Ward

Zijn moeder vroeg hem: teken een hemeling.
Hij likte zijn potloden in het gelid, nam een blad,
dacht diep na over wat een engel zoal had
en zeker moest hebben om een hemeling te zijn.

Er kwam een lachende jongen tevoorschijn
die tussen het gewolkte zijn armen stak,
omgeven door het verenpak van een vleugel;
de wolken dreven wollig door hem heen en

maakten hem lichter dan de kwijnende zon
die achter een wolk in de verte verdween.
Een regenboog goot nog wat kleuren rond
over zijn vlucht, maar hij wist dat de lucht

hem zou dragen. Hij sprong, stuiterde op, sloeg
zijn benen achter zich uit en zwom de wolken in.
De wind tilde hem boven zichzelf: hij vloog,
werd een engel. En zij zwaaide hem huilend uit.

EEN DROOM

Ik had een droom. Een aldoor zichzelf herhalende,
wekerende, niet stuk te krijgen droom. Ofschoon
hij telkens weer vergruisde als verstuivend zand
op de wenteltrap tussen slapen en ontwaken.

Ik trachtte hem vast te klampen en vaak dacht ik
dat het wel zou lukken. Maar steeds glipte hij weg
zoals een vis of een gedicht dat zich niet in
laat sluiten en vangen op het eerste gezicht.

Toch bleven, na iedere droom, wat puzzelstukken
kleven aan de schors van mijn herinnering.
Er verschenen flarden van beelden, een rafelig
hemd waarin een schim langzaam gestalte kreeg.

Het was een man die koffers pakte om op reis
te gaan. Nooit bleken er koffers genoeg.
Altijd moest hij een beklivende keuze maken
tussen wat mee mocht of achter moest blijven.

De tijd zat hem om de haverklap op de hielen,
hij koos te traag en miste nagenoeg zijn vlucht.
Toch wist hij steeds te ontkomen. Toen hij verdween
werd ik wakker, sloot mijn dromen, keek om me heen.

Daar lag jij, meer lichaam dan mens, en ik wilde
dat de puzzelstukken onherroepelijk vielen,
dat ik al mijn koffers eindelijk uit kon pakken
dat een lieve hand me zei *Je bent aangeland.*

WAT JE ZEI

Je zei dat het landschap eindeloos was.
Ik zag een grens. Daar waar de horizon smolt
en overging in het ijle. Hoog en laag knoopten
zich vast aan elkaar maar hoezeer ik keek,
ik vond geen trap die beide werelden verbond.

Je zei we moeten verder kijken, niet enkel
naar wat voor ons ligt, ook in de herinnering.
Na alles wat geweest is komt de loutering
ook al dragen wij allemaal een ring
en liggen wij aan vele kettingen vast.

Je zei ik ben niet wie je denkt. Ik vrijwaar
je, ben niet je geliefde maar je hemeling.
Straks til ik je over alle grenzen heen,
naar een ruimte waar je pijn verdwijnt.
Je zal er eenzaam zijn, maar nooit alleen.